

Protocol 'Sociale Veiligheid'

School: Kindcentrum Vivensa
Opgesteld op: 01-10-2025
Aangepast op:

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1 Doel protocol
 - 1.2 Wettelijk kader
 - 1.3 Afspraken op stichtingsniveau
2. Ondersteuningsniveaus
 - 2.1 Ondersteuningsniveau 1
 - 2.1.1 School specifieke afspraken
 - 2.2 Ondersteuningsniveau 2
 - 2.2.1 School specifieke afspraken
 - 2.3 Ondersteuningsniveau 3
 - 2.3.1 School specifieke afspraken
3. Bronnen

1. Inleiding

1.1 Doel protocol

Alle scholen binnen Arlanta zorgen voor een leeromgeving waar alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Daarom investeren ze in een goede vertrouwensband, prettig klimaat en heldere regels over hoe je met elkaar omgaat. Daarbij zetten ze in op het tijdig signaleren van ongewenst gedrag en het voorkomen en aanpakken van probleemgedrag door gericht optreden.

1.2 Wettelijk kader

Sinds 1 augustus 2015 bestaat er een wettelijke zorgplicht voor sociale veiligheid op school. De komst van deze 'anti-pestwet' betekent in de praktijk dat scholen moeten zorgen voor:

- Een sociaal veiligheidsbeleid dat pesten tegengaat en zorgt voor sociale, fysieke en mentale veiligheid van de leerlingen. Het beleid is onder andere gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten.
- Monitoring van de veiligheid van leerlingen
- Een persoon die het beleid coördineert in het kader van het tegengaan van pesten
- Een aanspreekpunt waar leerlingen en ouders terecht kunnen als het gaat om pesten.

1.3 Afspraken op stichtingsniveau

Op stichtingsniveau is de afspraak gemaakt dat:

- Elke school zijn eigen 'Protocol Sociale Veiligheid' opgesteld heeft en deze uitvoert.
- Elke school houdt een incidentenregistratie bij.
- Elke school kennis heeft van het 'Protocol time-out, schorsing en verwijdering' van Arlanta en dit inzet wanneer nodig.

2. Ondersteuningsniveaus

2.1 Ondersteuningsniveau 1

- Op elke school realiseren leerkrachten een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving, waarbij binnen de school sprake is van een veilig pedagogisch klimaat.
- Elke school biedt kwalitatief goed klassenmanagement in alle groepen.
- De school zet in op preventie van gedragsproblemen door het hanteren van heldere (gedrags)regels en voorbeeldgedrag van leerkrachten.
- Scholen maken gebruik van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te volgen. Deze wordt minimaal een keer per jaar afgenomen op schoolniveau. Van de informatie die hieruit naar voren komt, wordt een schoolanalyse gemaakt.
- De school maakt gebruik van een programma/aanpak op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

2.1.1 School specifieke afspraken

Leerlingvolgsysteem:

Om de veiligheid in en rond de school goed in kaart te brengen, wordt er gebruik gemaakt van het Kanjer Volg- en Adviesstelsel (KanVAS). Deze wordt twee keer afgenomen; namelijk in oktober en maart. De leerkracht vult de docentvragenlijst in. In groep 3 tot en met 8 wordt een sociogram afgenomen. Vanaf groep 5 vullen de leerlingen ook een leerlingvragenlijst en de sociale veiligheidslijst in. Deze onderdelen hebben als doel in kaart te brengen wat er aan de hand zou kunnen zijn met een leerling: Hoe kijkt de leerling naar zichzelf? Hoe ervaart de leerkracht het gedrag van de leerling? Is de leerling sociaal aanvaard door klasgenoten?

De resultaten van KanVAS worden door de leerkracht op groepsniveau geanalyseerd in een hiervoor afgesproken format. Leerlingen/groepen die sociaal-emotioneel opvallen in KanVAS worden 2x per jaar op de groepsbespreking door de kwaliteitscoördinator en de groepsleerkracht besproken. Indien de klassenzorgscore 25 of hoger is, schrijft de leerkracht een groepsplan, waarin acties worden beschreven die het welbevinden van de groep verbeteren. Het Kanjer Volg- en Adviesstelsel biedt daarnaast de mogelijkheid om een gezamenlijke aanpak te bespreken en samen te stellen. Ouders en leerkrachten werken hierin samen.

Er wordt door de Kanjercoördinator en kwaliteitscoördinator een analyse gemaakt op schoolniveau in een hiervoor afgesproken format. Indien nodig worden er acties opgezet. Deze analyse, met als doel: zorgsignalen filteren, wordt gedeeld met het onderwijsteam van de school.

Aanpak

In de groepen wordt wekelijks gewerkt met de verhalen en activiteiten van de Kanjertraining. De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school 'de baas/het gezag' en de ouders zijn dat thuis. Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan kiezen we als school voor een

oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht. Met het team willen wij een klimaat scheppen waarin het mogelijk is dat de pester zelf zijn gedrag met hulp gaat veranderen, dat de meelopers zelf hun gedrag begrijpen en aanpakken en dat de gepesten zelf hun houding en gedrag kunnen veranderen. Ieder mens maakt fouten. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed, door ouders en leerkrachten

Bij incidenten: zie stappenplan 'Stappenplan grensoverschrijdend gedrag' in de kwaliteitskaart 'Sociale veiligheid'.

2.2 Ondersteuningsniveau 2

- Op elke school is een anti-pestcoördinator bekend. De anti-pestcoördinator is samen met de directeur verantwoordelijk voor het zorg dragen voor het sociaal veiligheidsbeleid en het uitvoeren en borgen hiervan. De anti-pestcoördinator is aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.
- Op alle scholen wordt op basis van zorgsignalen, die vanuit de analyses die jaarlijks gemaakt worden naar voren komen, passende maatregelen getroffen.

2.2.1 School specifieke afspraken

Coördinator:

Op de school is een Kanjercoördinator aanwezig. Daarnaast vervult de kwaliteitscoördinator ook een rol als anti-pestcoördinator en vertrouwenspersoon binnen de school. Samen met de directeur bewaken zij de 'sociale veiligheid' binnen Vivensa.

Leerlingvolgsysteem:

Om de veiligheid in en rond de school goed in kaart te brengen, wordt er gebruik gemaakt van het Kanjer Volg- en Adviesstelsel (KanVAS). Deze wordt twee keer afgenomen; namelijk in oktober en maart. De leerkracht vult de docentvragenlijst in. In groep 3 tot en met 8 wordt een sociogram afgenomen. Vanaf groep 5 vullen de leerlingen ook een leerlingvragenlijst en de sociale veiligheidslijst in. Deze onderdelen hebben als doel in kaart te brengen wat er aan de hand zou kunnen zijn met een leerling: Hoe kijkt de leerling naar zichzelf? Hoe ervaart de leerkracht het gedrag van de leerling? Is de leerling sociaal aanvaard door klasgenoten?

De resultaten van KanVAS worden door de leerkracht op groepsniveau geanalyseerd in een hiervoor afgesproken format. Leerlingen/groepen die sociaal-emotioneel opvallen in KanVAS worden 2x per jaar op de groepsbespreking door de kwaliteitscoördinator en de groepsleerkracht besproken. Indien de klassenzorgscore 25 of hoger is, schrijft de leerkracht een groepsplan, waarin acties worden beschreven die het welbevinden van de groep verbeteren. Het Kanjer Volg- en Adviesstelsel biedt daarnaast de mogelijkheid om een gezamenlijke aanpak te bespreken en samen te stellen. Ouders en leerkrachten werken hierin samen.

Er wordt door de Kanjer-coördinator en kwaliteitscoördinator een analyse gemaakt op schoolniveau in een hiervoor afgesproken format. Indien nodig worden er acties opgezet. Deze analyse, met als doel: zorgsignalen filteren, wordt gedeeld met het onderwijsteam van de school. Acties worden gemonitord en geëvalueerd na elke zorgperiode in een leerling- en/of groepsbespreking.

2.3 Ondersteuningsniveau 3

- Elke school heeft een aanpak op grensoverschrijdend gedrag beschreven in dit protocol of in een kwaliteitskaart.
- Elke school zet het 'Protocol time-out, schorsing en verwijdering' van Arlanta in.

2.3.1 School specifieke afspraken

Kwaliteitskaart 'sociale veiligheid'

In onze kwaliteitskaart 'sociale veiligheid' is een aanpak op grensoverschrijdend gedrag beschreven. Iedere leerkracht heeft het 'Stappenplan grensoverschrijdend gedrag' in de groepsmap zitten en is er mee bekend.

Protocol 'time-out, schorsing en verwijdering'

Wij werken met het protocol 'time-out, schorsing en verwijdering', als aanvulling op ons protocol 'sociale veiligheid' en de kwaliteitskaart 'sociale veiligheid'.

3. Bronnen

'Handboek Basisondersteuning' SWV Friesland.

'Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs',
Inspectie van het onderwijs.